 <p>Kantonalno javno preduzeće za gospodarenje državnim šumama „Sarajevo – šume“ d.o.o.Sarajevo</p>	<p>Šumskogospodarska osnova ŠGP „Gornjebosansko“-dio -Sažetak-</p>	<p>Period važnosti: 01.01.2013.- 31.12.2022.</p>
---	--	--

**ŠUMSKOPRIVREDNA OSNOVA ZA ŠUMSKOPRIVREDNO PODRUČJE
„GORNJEBOSANSKO“ - DIO**

- SAŽETAK –

SA ROKOM VAŽNOSTI OD 01.01.2013. DO 31.12.2022. GODINE

1.OPĆE KARAKTERISTIKE ŠGP „GORNJEBOSANSKO“-dio

1.1 Historijat šumskogospodarskog područja

Za vrijeme Otomanske države (1483-1878), imovinsko-pravni odnosi u šumarstvu zasnivali su se na šerijatskom pravu i kanunskom zakonodavstvu. Šume su predstavljale javno dobro koje nije moglo biti predmet privatnog vlasništva.

Sa dolaskom Austro-Ugarske nastaju krupne promjene, kako u vlasničkoj strukturi, tako u načinu i organizaciji proizvodnje. Između ostalog, uređuje se katastar, uvodi se kategorija privatnog vlasništva nad šumama i šumskim zemljištem, počinje industrijski način proizvodnje, formira se šumarska služba. Za vrijeme četrdesetogodišnje uprave u BiH je posječeno oko 133,3 miliona m³ drveta, u prosjeku 3,3 mil. m³/god. Od toga je 45 mil. m³(33,8%) posječeno u režiji šumarskih uprava, dok je ostatak od 88,3 mil. m³ (66,2%) izdat besplatno, od toga 88,5 mil. m³ seoskom stanovništvu po osnovu servitutnog prava drvarenja, a 2,5 mil. m³ u vidu poklona raznim kulturnim udruženjima i privatnim licima. U istom periodu uložena su značajna finansijska sredstva u otvaranje šuma i izgradnju šumskih saobraćajnica. Izgrađeno je preko 1.000 km šumskih pruga za mehanički transport i oko 255 km gravitacionih pruga.

NR Bosna i Hercegovina: Po starom stanju područje "Vareško" imalo je površinu državnih šuma 68.592 ha. Na ovom području postojale su šumske uprave: Zenica, Vareš, Srednje (dio), Visoko (dio) i Sarajevo (dio). Na području ovih uprava formirano je 15 G.J.

Kod nove organizacije šumskih uprava na ovom području tokom radova u 1955 god. izvršene su izmjene granica nekih gospodarskih jedinica.

14.07.1961. godine na osnovu tačke i odluke o načinu obrazovanja šumskoprivrednih područja i o davanju na korišćenje šuma i drugog zemljišta u društvenoj svojini u okviru šumskoprivrednih područja ("Službeni list NRBiH", br. 11/61) Izvršno vijeće NRBiH donosi odluku o obrazovanju ŠGP "Vareško. Prije formiranja ovog područja, šume i šumska zemljišta državne svojine u njegovom obuhvatu su bile podijeljene na "Vareško" i "Fojničko" šumsko-privredno područje.

"Gornjebosansko" ŠGP po navedenoj Odluci obuhvatalo je uređajne jedinice kako slijedi :

1. "Kaljina-Bioštica" - dio . . . odjeli : 177-179, 183-200 i 212-219
2. "Gornja Ljubina" - cijela . . . odjeli : 1-105
3. "Donja Ljubina" - cijela . . . odjeli : 1-30
4. "Donja Misoča" - cijela . . . odjeli : 1-56
5. "Gornja Misoča" - cijela . . . odjeli : 1-59
6. "Gornja Stavnja" - cijela . . . odjeli : 1-114
7. "Donja Stavnja" - cijela . . . odjeli : 1-75
8. "Donja Trstionica-Goruša" - dio . . odjeli : 20-40 i 46-90
9. "Gornja Trstionica-Bukovica"- dio . odjeli : 91-159
10. "Kondžilo" - cijela . . . odjeli : 1- 74
11. "Donja Lepenica" - cijela . . . odjeli : 1- 77

Vanjske granice "Gornjebosanskog" ŠGP po predočenom spisku uređajnih jedinica su Dejtonskom podjelom Bosne i Hercegovine na entitete promijenjene na području GJ. "Kaljina-Bioštica", pa je novo stanje odjela u okviru navedene GJ. i ŠGP-a kako slijedi :

GJ «Kaljina-Bioštica», odjeli : 141 dio, 142 dio, 143 dio, 144 dio, 164/2 dio, 165, 166, 167 dio, 178/1 dio, 178/2 dio, 179, 181 dio, 182 dio, 183–201, 202 dio, 208 dio, 210 dio, 211–218/2 i 219 dio.

Međutim ovo područje je nakon 2002. god pretrpjelo još jednu promjenu. Na osnovu člana 48. stav 1 Zakona o šumama ("Službene novine FBiH", broj 20/02) i člana 16. stav 4 Zakona o Vladi Sarajevskog kantona ("Službene novine Sarajevskog kantona" broj 16/00), odnosno formiranja Kantonalnih šumskoprivrednih društava i područja unutar granica kantona,

 <p>Kantonalno javno preduzeće za gospodarenje državnim šumama „Sarajevo – šume“ d.o.o.Sarajevo</p>	<p>Šumskogospodarska osnova ŠGP „Gornjebosansko“-dio -Skraćena verzija-</p>	<p>Period važnosti: 01.01.2013.- 31.12.2022.</p>
---	---	--

"Gornjebosansko" ŠGP je podjeljeno na dva dijela. Ovom podjelom je „Gornjebosanskom“ području pripojeni dijelovi „Olovskog“ područja.

1.2. Geografski položaj

Š.G.P. "Gornjebosansko" - dio je locirano u središnjem dijelu BiH, u istočnom dijelu Federacije BiH, u slivu rijeka Bosne, Misoče i Ljubine. Najniža tačka područja se nalazi na rijeci Bosni, u mjestu Dobrići na 445 mnv. a najviša tačka na području je kota 1.453 Ozren. Visinski dijapazon rasprostiranja ovog područja je

1.008 metara. Među dominirajuće tačke područja pored Ozrena spadaju i Motke na 1.254 mnv, Šuplji kamen 1.131 mnv, Čemernica na 1.147 mnv, i Crkvice na 935 mnv. Najveći dio ovog područja sa desne i lijeve strane rijeke Ljubine je reljefski jako razvijen, sa izraženom orografijom terena. Veliki dio ovog područja, sjeverni i sjeveroistočni dio čine blagi tereni Nišićke, Čevljanske i Ozrenske visoravni. Manji dio područja sa lijeve strane rijeke Bosne je znatno blaže konfiguriran, bez naročitih reljefski izraženih kompleksa, sa visinskim dijapazonom od 368 m.

1.3. Granice šumskogospodarskog područja

Graniči sa sledećim područjima, na sjeveru je "Olovsko", na istoku je "Entitet RS" dalje prema jugu je "Bistričko", južnije "Igmansko", zapadno se nalazi područje "Gornjebosansko"-dio Zeničko- Dobojskog kantona. Krajnja sjeverna tačka područja je kota 968 zv. V.Obla glava, krajnja istočna na padini zv. Hrastov gaj na lokalnom putu Vladajevići-Banja Lučica, krajnja južna na koti 634 zv. Kobiljača i krajnja zapadna je planina Čemernica 1147.

1.4. Orografske karakteristike

Obzirom na geografski položaj, geološku građu, petrograski sastav stijena i geomorfologiju šumskogospodarskog područja "Gornjebosansko" - dio o orografskim karakteristikama (reljef, nadmorska visina, ekspozicija i nagib terena) ovog područja može se govoriti kao vrlo složenoj grupi ekoloških faktora koji mnogostruko utiču na klimu i zemljište, a time i sastav i karakteristike vegetacije ovog područja. **Reljef** područja je izraziti brdsko-planinskog karaktera izražen u svim svojim gradacijama mezo i mikro reljefa. Veliki dio područja leži na visoravnima Nišića, Čevljanovića i Ozrena i predstavljaju blage terene gdje su isključeni svi vidovi erozije. Južni i zapadni dio područja je ispresjecan koritima rijeka Misoča, Ljubina i Bosna. Područje oko rijeke Bosne je blaže konfiguracije bez naročitih reljefskih izraženih kompleksa. Područje oko rijeka Misoče i Ljubine je više konfiguracijski izražen i bogat reljefskim kompleksima. **Eksponiranost terena** je naročito izražena u koritima rijeka Misoča i Ljubina, dok ostali dio čine blagi tereni. **Nagib (inklinacija)** područja je tijesno povezana sa svim ostalim orografskim faktorima i možemo reći da ovo područje spada u red umjereno strmih u pogledu nagiba terena. Skupnim djelovanjem svih pomenutih orografskih faktora modificira se i osnovni tip klime pretvarajući se u mikroklimu na manjem prostoru i stvarajući široku lepezu vegetacionih tipova ovog područja.

1.5. Hidrografske karakteristike

"Gornjebosansko" – dio ŠGP spada u red hidrografske srednje razvijenih područja. Južnim dijelom ga presijeca rijeka Bosna, na manji jugo-zapadni i veći sjevero-istočni dio. Na krajnjem zapadnom dijelu je rijeka Misoča, u središnjem dijelu područja je rijeka Ljubina koja presijeca ovo područje u svom toku na dva dijela približno iste veličine. Takodje treba spomenuti i manje riječice i to rijeka Rača koja čini lijevu pritoku Ljubine, kao i riječicu Blatnicu koja se proteže u sjeveroistočnom dijelu područja.

 Kantonalno javno preduzeće za gospodarenje državnim šumama „Sarajevo – šume“ d.o.o.Sarajevo	Šumskogospodarska osnova ŠGP „Gornjebosansko“-dio -Skraćena verzija-	Period važnosti: 01.01.2013.- 31.12.2022.
--	---	--

1.6. Gemorfološke karakteristike

Gledano geomorfološki u makro planu ovo područje čine dvije antiklinale i sinklinale između njih. Prostor između antiklinala predstavljen je u makro planu sa sinklinalom u kojoj je formiran veliki broj najrazličitijih morfoskulpturnih oblika zemljišnog reljefa. Disekcija terena ovog područja pretežno je umjereno izražena. Ukoliko je disekcija terena veća utoliko je i pojava supstrata na površini veća i javlja se u oblicima od krupnih komada, blokova do litica. Osim navedenih reljefnih oblika javljaju se još i kupasta uzvišenja, sedla, doline, platoi i dr.

1.7. Geološka podloga područja

"Gornjebosansko"- dio ŠGP po geološkoj kartografiji je smješteno u oblasti unutarnjih Dinarida, čiju osnovnu podlogu čine paleozojski škriljci i mezozojski krečnjaci. U zoni paleozojskih škriljaca i mezozojskih krečnjaka najprisutnije su flišne naslage jure i krede sa poznatim flišnim tvorevinama Sarajevsko-Zeničkog bazena. Obzirom na njihovu genezu (nastanak), petrografski sastav i za nas šumare važnost u smislu matični supstrat pedološka podloga u okviru ovog područja mogu se izdvojiti sljedeće grupe stijena:

- **Karbonatne stijene bogate nerastvorenim ostatkom (laporativni krečnjaci)**
- **Karbonatne stijene malog nerastvorenog ostatka (jedri krečnjaci)**
- **Silikatne stijene bogate kvarcom (kvarcni pješčari, rožnjaci)**
- **Alternirajuće serije stijena (pješčari-glinci, ulošci eruptivnih stijena u sedimentu)**

1.8. Pedološke karakteristike područja

Vrlo složena geološka građa različitog petrografskog sastava matičnog supstrata uz ostale ekološke faktore, ima najveći uticaj na obrazovanje pedološkog pokrivača ovog područja. Sva zemljišta mogu se svrstati u sljedeće serije:

- zemljišta na krečnjačkim i dolomitnim supstratima,
- zemljišta na silikatnim supstratima,
- zemljišta na silikatno-karbonatnim supstratima,

1.9. Klimatske karakteristike

Po svom geografskom položaju "Gornjebosansko"- dio ŠGP leži u centralnom dijelu Bosne i Hercegovine, po klimatskoj podjeli nalazi se u pojasu umjereno-kontinentalne klime. Manji dio područja uz rijeku Bosnu i donje dijelove njenih pritoka ima znatno umjereniju klimu od priplaninskog dijela Ozrena, Nišića i Čemerske planine. Inače, pojas umjereno-kontinentalne klime karakterišu duge i oštre zime, sa puno sniježnih padavina i kratka, topla ljeta. Srednja godišnja temperatura zraka je 6,4°C, a srednja temperatura zraka u vegetacionom periodu je 13°C. Visina godišnjeg atmosferskog taloga se kreće oko 1000 mm., od čega polovina padne u vegetacionom periodu. Prosječna godišnja relativna vlažnost vazduha je 70%.

1.10. Vegetacijske karakteristike

Šumsko gospodarsko područje "Gornjebosansko" - dio je veoma različito po svom vegetacijskom pokrivaču, uslovljenom prije svega uzajamnim djelovanjem mnoštva različitih ekoloških faktora (stanišnih faktora) koji svojim kompleksnim djelovanjem u prirodi uzrokuju

	Kantonalno javno preduzeće za gospodarenje državnim šumama „Sarajevo – šume“ d.o.o.Sarajevo	Šumskogospodarska osnova ŠGP „Gornjebosansko“-dio -Skrraćena verzija-	Period važnosti: 01.01.2013.- 31.12.2022.
--	---	--	--

stvaranje široke skale različitih tipova šuma ovog područja. Veliki broj šumskih zajednica (tipova šuma) koje susrećemo na terenima ovog područja rezultat su složenih stanišnih i drugih prilika koje vladaju u njima. Najzastupljenije šume ovog područja su **šume bukve i jele sa smrčom (*Abieti-Fagetum illyricum* i *Abieti-Fagetum silicolum*)**, javljaju se i na krečnjačkim zemljištima i na kiselim zemljištima silikatnih supstrata. U ovom području su dosta rasprostranjene **sekundarne šume jele i smrče, sekundarne šume bukve i hrasta, a vrlo malo degradirane šume bukve i hrasta** koje su nastale kao rezultat ljudskog djelovanja.

2. OSNOVNE PRIVREDNE KARAKTERISTIKE

Općina Ilijaš je do 1992. god. slovila za srednje razvijenu opštinu. Težište razvoja opštine bazirano je na teškoj (željezara) i drvnoj industriji, gdje je bilo zaposleno 80% od ukupnog broja zaposlenih. Nakon ratnih dejstava ove dvije industrijske grane skoro da ne postoje, a broj zaposlenih je sveden na minimum. U poslijeratnom periodu je znatno izmjenjena demografska slika stanovništva, a razvoj općine je usmjeren ka malim i srednjim preduzećima u privatnom sektoru gdje radi većina stanovništva. Takođe se mnogo uradilo na na edukaciji stanovništva i razvoju seoskog turizma. Zbog bogatstva ovog područja šumskim i vodnim resursom budućnost razvoja općine leži u razvoju turizma uopće.

Općina Vogošća je spadala u red jako razvijenih općina s dominantnom ulogom namjenske vojne i auto industrije, to se odnosi na firme „Pretis“ i „Tas“. Ove firme su zapošljavale glavninu stanovništva. U poslijeratnom periodu ove firme su opstale ali sa znatno manjim obimom posla, takođe treba navesti i firmu „Prevent“ kao jedan od rijetkih primjera dobro organizovanog privrednog subjekta koji je ujedno i nosilac razvoja općine i u kojem radi dobar dio uposlenog stanovništva općine.

Općina Ilidža je prije ratnih dejstava spadala u grupu jako razvijenih općina, gdje su skoro svi vidovi privrede bili zastupljeni. Prednjačila su dva giganta „Famos“ i „Energoinvest“. Takođe treba navesti i firme „Lasta“ „Čilimara“ „Zora“. Nakon ratnih dejstava ove firme skoro da i ne postoje, ili rade u vrlo malom obimu. Razvoj općine je baziran na ugostiteljstvu, turizmu i malim i srednjim preduzećima u privatnom sektoru. Zbog svog položaja i bogatstva termalnim i izvorištima pitke vode, lanca hotela sa bazenima i velikim brojem izletišta, razvoj općine je baziran na turističkougostiteljsim kapacitetima.

3. POSEBNA OGRANIČENJA U GOSPODARENJU ŠUMAMA

Na osnovu člana 68. Stav 2. Zakona o vodama ("Službene novine F BiH", broj: 70/06), a u skladu sa odredbama Pravilnika o uslovima za određivanje zona sanitarne zaštite i zaštitnih mjera za izvorišta voda koja se koriste ili planiraju da se koriste za piće. ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj 51/02), član 51. , stav Zakon o vodama Kantona Sarajevo („Sl. Novine Kantona Sarajevo“ broj: 16/00), člana 85. Poslovnika općinskog vijeća Ilijaš ("Sl. Novine Kantona Sarajevo“ broj: 7/98, 9/01 i 17/04) i člana 85. Poslovnika općinskog vijeća Ilijaš („Sl. Novine Kantona Sarajevo“ broj: 32/05), Općinsko vijeće Ilijaš na svojoj 4. Sjednici održanoj 29. 01. 2009. god. donosi: **Odluku o zaštiti izvorišta Jasikovac, Kokočino vrelo, Zajazine i Sokolina**. Izvorišta Jasikovac, Kokočino vrelo i Zajazine služe za vodosnadbijevanje MZ Kamenica u Općini Ilijaš.

Izvorišta Jasikovac, Kokočino vrelo i Zajazine služe za vodosnadbijevanje MZ Kamenica u Općini Ilijaš. Izvorište Sokolina služi za vodosnadbijevanje naselja Srednje u Općini Ilijaš. Izvorišta Kokočino vrelo obuhvata 3200 m² I Zaštitne zone i nalazi se na području GJ "Krivaja" Izvorište Jasikovac obuhvata 1600 m² I Zaštitne zone i nalazi se na području GJ "Krivaja"

 <p>Kantonalno javno preduzeće za gospodarenje državnim šumama „Sarajevo – šume“ d.o.o.Sarajevo</p>	<p>Šumskogospodarska osnova ŠGP „Gornjebosansko“-dio -Skraćena verzija-</p>	<p>Period važnosti: 01.01.2013.- 31.12.2022.</p>
--	---	--

Izvorište Zajazine obuhvata 119,23 ha I i II Zaštitne zone i nalazi se na području GJ "Krivaja. Izvorište Sokolina se prostire u okviru sve tri zone, s tim što je prva zona podijeljena na Ia i Ib zonu.

Zona Ia obuhvata prostor neposredno oko izvorišta i ograđena je žicom, na parcelama sa riješenim imovinsko pravnim odnosima. Ona predstavlja zonu najstrožijeg režima zaštite podzemnih voda i prostire se u okviru GJ "Gornja Ljubina". Zona Ib je ujedno zona strogog režima zaštite podzemnih voda, prostire se cjelokupna unutar GJ "Gornja Ljubina" i prostire se na 59,50 m².

Zona II izvorišta Sokolina se cjelokupna prostire na području GJ "Gornja Ljubina" i zauzima površinu 231,55 m².

Zona III izvorišta Sokolina se cjelokupna prostire na području GJ "Gornja Ljubina" i zauzima površinu 108,57 m².

Na osnovu člana 68. Stav 4. Zakona o vodama ("Službene novine Federacije BiH", broj 70/06), Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, na prijedlog Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, donijela je **Odluku o zaštiti izvorišta za piće Mahmutovića rijeka i rijeka Misoča ("Službene novine FBiH", 87/10, 27.12.2010).** Na ovom području pored izdvojenih izvorišta za piće izdvojena je površina Zaštićenog pejzaža Bijambare ("Sl.novine Kantona Sarajevo" 6/10).

Uže kategorije unutar kojih se nalaze vodozaštitne zone to su:

- 9100 - Visoke šume
- 9200 - Visoke degradirane šume
- 9300 - Šumske kulture
- 9400- Izdanačke šume
- 9500 - Šibljiaci
- 9600 - Goleti podesne za pošumljavanje
- 9700 - Krš i goleti nepodesne za pošumljavanje
- 9800 –Uzurpacije

Osim vodozaštitnih zona, na ŠGP "Gornjebosanskom" - dio izvršeno je izdvajanje Šumama visoke zaštitne vrijednosti (VZV).

Miniranost područja

Tokom izvođenja ratnih dejstava u periodu 1992.-1995. godine značajan dio šumskogospodarskog područja "Gornjebosansko"- dio je miniran minsko-esplozivnim sredstvima. Taksaciona snimanja nisu obavljena zbog miniranosti na površinama 3715,82 ha od čega na visoke šume otpada 2005,36 ha, visoke degradirane šume 28,63 ha, šumske zasade 202,48 ha, izdanačke šume 153,53 ha, goleti unutar pojasa šuma 0,41 ha, i šume i šumska zemljišta sa posebnim ograničenjima u gospodarenju 1325,41 ha, od toga visoke šume 1146,67 ha, kulture 73,78 ha, izdanačke šume 88,49 ha i neproduktivne površine u šumarskom pogledu 16,47 ha. Dakle, ukupna minirana površina po ovom uređivanju iznosi 3715,82 ha ili 24,93 % ukupne površine šumskogospodarskog područja.

Kantonalno javno preduzeće za
gospodarenje državnim šumama
„Sarajevo – šume“ d.o.o.Sarajevo

Šumskogospodarska
osnova
ŠGP „Gornjebosansko“-dio
-Skrraćena verzija-

Period
važnosti:
01.01.2013.-
31.12.2022.

4. PREGLED POVRŠINA PO KATEGORIJAMA ŠUMA, G.J. I UKUPNO ZA ŠGP

KATEGORIJA ŠUMA		GOSPODARSKA JEDINICA									UKUPNO	
		Kaljina Bioštica- dio	Gornja Ljubina	Donja Ljubina	Donja Misoča- dio	Gornja Misoča- dio	Donja Stavnja- dio	Donja Lepenica- dio	Krivaja- dio	Donja Stupčanica - dio		
Visoke šume sa prirodnom obnovom (1000)	Nem.	2114,40	3731,32	786,51	157,87	776,38	0,00	0,00	131,24	390,08	8087,80	
	Min.	0,00	1097,05	269,83	427,00	76,73	0,00	0,00	30,35	104,40	2005,36	
	Ukup.	2114,40	4828,37	1056,34	584,87	853,11	0,00	0,00	161,59	494,48	10093,16	
Visoke degradirane šume (2000)	Nem.	0,00	67,19	84,70	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	151,89	
	Min.	0,00	21,76	6,87	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	28,63	
	Ukup.	0,00	88,95	91,57	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	180,52	
Šumski zasadi (3000)	sa proc.dr.masom	Nem.	3,07	44,80	138,32	70,50	3,62	102,93	30,71	0,00	6,94	400,89
		Min.	0,00	77,65	24,22	100,03	0,58	0,00	0,00	0,00	0,00	202,48
		Ukup.	3,07	122,45	162,54	170,53	4,20	102,93	30,71	0,00	6,94	603,37
	bez proc.dr.mase	Nem.	1,42	12,85	38,32	10,09		9,16	3,94	0,00	0,00	75,78
		Min.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Ukup.	1,42	12,85	38,32	10,09	0,00	9,16	3,94	0,00	0,00	75,78
Izdanačke šume (4000)	Nem.	0,00	58,97	247,01	173,01	0,00	77,89	496,55	0,00	0,00	1053,43	
	Min.	0,00	0,00	88,62	20,75	0,00	0,00	44,16	0,00	0,00	153,53	
	Ukup.	0,00	58,97	335,63	193,76	0,00	77,89	540,71	0,00	0,00	1206,96	
Goleti unutar pojasa šuma (6000)	Nem.	4,92	0,42	9,30	6,45	0,00	11,89	3,14	0,00	0,00	36,12	
	Min.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,41	0,00	0,41	
	Ukup.	4,92	0,42	9,30	6,45	0,00	11,89	3,14	0,41	0,00	36,53	
Neproduktivne površine u pogledu šumarstva (7000)	Nem.	46,13	82,60	12,77	9,08	4,97	1,82	3,30	0,46	5,57	166,70	
	Min.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
	Ukup.	46,13	82,60	12,77	9,08	4,97	1,82	3,30	0,46	5,57	166,70	
UZURPACIJE (8000)	Nem.	2,64	4,19	11,75	6,78	0,00	5,18	6,51	0,00	2,97	40,02	
	Min.	0,00	5,44	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5,44	
	Ukup.	2,64	9,63	11,75	6,78	0,00	5,18	6,51	0,00	2,97	45,46	
UKUPNO (1000-7000)	Nem.	2169,94	3998,15	1316,93	427,00	784,97	203,69	537,64	131,70	402,59	9972,61	
	Min.	0,00	1196,46	389,54	547,78	77,31	0,00	44,16	30,76	104,40	2390,41	
	Ukup.	2169,94	5194,61	1706,47	974,78	862,28	203,69	581,80	162,46	506,99	12363,02	

4.1. PREGLED POVRŠINA ŠVZV

KATEGORIJA ŠUMA							UKUPNO
		Gornja Ljubina	Donja Ljubina	Donja Misoča-dio	Gornja Misoča-dio	Krivaja-dio	
Šume posebne namjene u okviru šuma bukve primarne i sekundarne(9100)	neminirano	878,55	0,00	0,00	243,03	0,00	1121,58
	minirano	282,43	0,00	565,26	113,84	185,14	1146,67
	ukupno	1160,98	0,00	565,26	356,87	185,14	2268,25
Šumski zasadi (9300)	neminirano	4,98			0,94		5,92
	minirano	7,37		66,41			73,78
	ukupno	12,35	0,00	66,41	0,94	0,00	79,70
Izdanačke šume (9400)	neminirano	13,52		7,75			21,27
	minirano			88,49			88,49
	ukupno	13,52	0,00	96,24	0,00	0,00	109,76
Goleti unutar pojasa šuma (9600)	neminirano	0,36					0,36
	minirano						0,00
	ukupno	0,36	0,00	0,00	0,00	0,00	0,36
Neproduktivne površine u pogledu šumarstva (9700)	neminirano	39,73	0,00	23,38	3,77	1,45	68,33
	minirano	1,52	0,00	0,00	14,95	0,00	16,47
	ukupno	41,25	0,00	23,38	18,72	1,45	84,80
UKUPNO	neminirano	937,14	0,00	31,13	247,74	1,45	1217,46
	minirano	291,32	0,00	720,16	128,79	185,14	1325,41
	ukupno	1228,46	0,00	751,29	376,53	186,59	2542,87

5. PREGLED DRVNE ZALIHE I GODIŠNJEG ZAPREMINSKOG PRIRASTA PO VRSTAMA DRVEĆA

Kategorija šuma i šum. zemljišta	POVRŠINA	Taksacioni element	Vrsta drveta	Privredne šume
Visoke šume sa prirodnom obnovom	8087,8	Drvena zaliha	Čet.	2065219,73
			Lišč.	666353,84
			Ukupno	2731573,57
		Godišnji zapreminski prirast	Čet.	54269,14
			Lišč.	12374,33
			Ukupno	66643,47
Visoke degradirane šume	151,96	Drvena zaliha	Čet.	136,76
			Lišč.	30176,22
			Ukupno	30312,98
		Godišnji zapreminski prirast	Čet.	0
			Lišč.	416,37
			Ukupno	416,37
Šumske kulture	400,89	Drvena zaliha	Čet.	30483,68
			Lišč.	6903,33
			Ukupno	37387,01
		Godišnji zapreminski prirast	Čet.	1038,31
			Lišč.	196,44
			Ukupno	1234,75
Izdanačke šume	1053,43	Drvena zaliha	Čet.	358,17
			Lišč.	81240,52
			Ukupno	81598,69
		Godišnji zapreminski prirast	Čet.	10,53
			Lišč.	1622,28
			Ukupno	1632,81

	Kantonalno javno preduzeće za gospodarenje državnim šumama „Sarajevo – šume“ d.o.o. Sarajevo	Šumskogospodarska osnova ŠGP „Gornjebosansko“-dio -Skrraćena verzija-	Period važnosti: 01.01.2013.- 31.12.2022.
--	---	---	---

5. 1. Pregled drvne zalihe i godišnjeg zapreminskog prirasta po vrstama drveća za šume visoke zaštitne vrijednosti (9000)

Kategorija šuma i šum. zemljišta	POVRŠINA	Taksacioni element	Vrsta drveta	Privredne šume
9100	1121,58	Drvna zaliha	Čet.	323923,52
			Lišč.	62572,95
			Ukupno	386496,47
		Godišnji zapreminski prirast	Čet.	7761,33
			Lišč.	1132,80
			Ukupno	8894,13
9300	0,94	Drvna zaliha	Čet.	121,0
			Lišč.	0
			Ukupno	121,0
		Godišnji zapreminski prirast	Čet.	
			Lišč.	
			Ukupno	
9400	21,27	Drvna zaliha	Čet.	0
			Lišč.	1873,9
			Ukupno	1873,9
		Godišnji zapreminski prirast	Čet.	0
			Lišč.	37,5
			Ukupno	37,5

6. STANJE ŠUMSKIH KOMUNIKACIJA I OTVORENOSTI ŠUMA

Gospodarska jedinica	Površine po kategorijama šuma (ha)				
	Sve visoke šume	Izdanačke šume	Neproductivno zemljište	Šume posebne	Ukupno produktivno
Kaljina Bioštica-dio	2117,36	0	10,13	0	2127,49
Gornja Ljubina	3187,61	48,77	51,61	1209,65	4497,64
Donja Ljubina	987,74	322,4	9,68	0	1319,82
Donja Misoča-dio	847,82	204,23	24,91	630,26	1707,22
Gornja Misoča-dio	875,05	0	15,12	278,6	1168,77
Donja Stavnja-dio	53,89	78,97	22,66	0	155,52
Donja Lepenica-	35,99	609,4	10,89	0	656,28
Krivaja -dio	146,91	0	0,41	11,23	158,55

Kantonalno javno preduzeće za
gospodarenje državnim šumama
„Sarajevo – šume“ d.o.o. Sarajevo

Šumskogospodarska
osnova
ŠGP „Gornjebosansko“-dio
-Skraćena verzija-

Period
važnosti:
01.01.2013.-
31.12.2022.

Donja Stupčanica-	371,47	0	1,07	0	372,54
UKUPNO	8623,84	1263,77	146,48	2129,74	12163,83

Gospodarska jedinica	Dužina puta km/kat			Produktivna dužina km/kat				
	Javni putevi	Šumski putevi	Svi putevi	Sve visoke šume	Izdanačke šume	Neprod zemljište	Šume posebne namjene	Ukupno produktivno zemljište
Kaljina Bioštica-dio	11,28	60,3	71,58	38,86	0	0,31	0	39,17
Gornja Ljubina	44,54	172,07	216,61	52,57	3,85	0,98	19,28	76,68
Donja Ljubina	26,61	54,69	81,3	8,25	6,43	0,13	0	14,81
Donja Misoča-dio	17,6	46,73	64,33	10,59	1,46	1,11	15,16	28,32
Gornja Misoča-dio	0	13,45	13,45	6,12	0	0,24	3,02	9,38
Donja Stavnja-dio	34,24	5,49	39,73	0,14	0,07	0,07	0	0,28
Donja Lepenica-dio	4,03	28,7	32,73	0,99	1,88	0,67	0	3,54
Krivaja -dio	0	1,09	1,09	1,87	0	0	0,83	2,7
Donja Stupčanica-	0,76	14,17	14,93	5,93	0	0,25	0	6,18
UKUPNO	139,06	396,69	535,75	125,32	13,69	3,76	38,29	181,06

Gospodarska jedinica	Produktivna otvorenost m/ha				
	Sve visoke šume	Izdanačke šume	Neproduk. zemljište	Šume posebne namjene	Ukupna otvorenost
Kaljina Bioštica-dio	18,35	0	30,6	0	18,41
Gornja Ljubina	16,49	78,94	18,99	15,94	17,05
Donja Ljubina	8,35	19,94	13,43	0	11,22
Donja Misoča-dio	12,49	7,15	44,56	24,05	16,59
Gornja Misoča-dio	6,99	0	15,87	10,84	8,03
Donja Stavnja-dio	2,6	0,89	3,09	0	1,8
Donja Lepenica-dio	27,51	3,09	61,52	0	5,39
Krivaja -dio	12,73	0	0	6,96	10,13
Donja Stupčanica-dio	15,96	0	233,64	0	16,59

	Kantonalno javno preduzeće za gospodarenje državnim šumama „Sarajevo – šume“ d.o.o.Sarajevo	Šumskogospodarska osnova ŠGP „Gornjebosansko“-dio -Skraćena verzija-	Period važnosti: 01.01.2013.- 31.12.2022.
--	---	--	---

UKUPNO	14,53	10,83	25,67	17,11	14,75
---------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

7. PLANOVI I CILJEVI GOSPODARENJA ZA NAREDNI UREĐAJNI PERIOD

Planovi gazdovanja šumama bazirani na principu trajnosti gazdovanja izrađeni su za uređajni period od 10 godina sa trajanjem od 01.01.2013. do 31.12.2022. godine. Planovi se odnose na Obim sječa (etat), obim šumsko-uzgojnih radova, aktivnosti na zaštiti šuma, tehnike iskorištavanja šuma, plan izgradnje šumskih komunikacija i drugih investicionih ulaganja te ekonomsko – finansijsku analizu. Planovi se razrađuju za: Šumskogospodarsko područje, gazdinske klase, gospodarske jedinice i područja općina.

7.1. Opći ciljevi gospodarenja šumama

Ciljevi gazdovanja u svim državnim šumama na prostoru Federacije Bosne i Hercegovine proističu iz ozakonjenih principa kontinuiteta gazdovanja i potreba šire društvene zajednice za proizvodima i koristima iz i od šuma, ukratko to su:

- Formiranje (preoblikovanje) strukture šuma u one iz kojih će se moći dobijati ujednačeni prinosi po količini i kvalitetu
- Ostvarivanje što većeg prinosa šuma i to takvog da bude u što je moguće boljem skladu sa potrebama društva (tržišta), kako u pogledu vrste drveća, tako i u pogledu asortimana glavnih šumskih proizvoda
- Očuvanje i jačanje ostalih opštekorisnih funkcija šuma, te očuvanje biodiverziteta (prirodnosti) naših šuma
- Provođenjem adekvatnog sistema gazdovanja omogućiti povoljnije uslove za postizanje veće produktivnosti rada u svim šumarskim aktivnostima (ispunjenje prethodno nabrojanih ciljeva)
- Ostvarivanje što boljih finansijskih rezultata rada primjenom savremenijih metoda i sredstava rada

7.2. Tehnički ciljevi gospodarenja šumama

Radi ostvarenja prethodno navedenih opštih ciljeva gazdovanja, potrebno je provesti niz biotehničkih aktivnosti. Ove aktivnosti ne možemo planirati jedinstvenim za sve šume jednog područja, već samo za šume veoma uske ekološko-proizvodne amplitude tj. za pojedine gazdinske klase. Za gazdinsku klasu, kao osnovnu jedinicu planiranja, tehnički cilj je određen onda kada je:

- odabrana vrsta ili vrste drveća, takva da odgovara ekološkim uslovima staništa i odabran
- adekvatan omjer smjese vrsta drveća
- odabran sistem gazdovanja
- utvrđena dužina planskog produkcionog perioda po vrstama drveća, te način prorjeđivanja, ako se radi o šumama sastavljenim od jednodobnih sastojina
- utvrđena optimalna struktura i veličina drvne zalihe po debljinskim stepenima (klasama), za šume kojima se gazduje sistemom skupinasto prebornih i prebornih sječa

 Kantonalno javno preduzeće za gospodarenje državnim šumama „Sarajevo – šume“ d.o.o.Sarajevo	Šumskogospodarska osnova ŠGP „Gornjebosansko“-dio -Skrraćena verzija-	Period važnosti: 01.01.2013.- 31.12.2022.
--	--	--

8. PLAN SJEČA PO KATEGORIJAMA ŠUMA I VRSTAMA DRVEĆA

Obim sječa za naredni uređajni period odredit će se po ustaljenoj i dosadašnjoj praksi opće prihvaćenj **"Metodici izrade šumskoprivrednih osnova za šume u društvenoj svojini na području Bosne i Hercegovine"** (posebno izdanje broj 12 Šumarskog fakulteta i Instituta za šumarstvo u Sarajevu, autora prof. Matić Vasilija od 1977.godine) kao i na temelju ostalih saznanja iz nauke o Uređivanju šuma, a u skladu sa odredbama članova 37 do 49 **Pravilnika o elementima za izradu šumskogospodarskih osnova** i poslužiti će pri donošenju ostalih planova osnove.

Kategorija šuma i šum. zemljišta	Površina	Vrsta drveta	Obim sječa 2013-2022
Visoke šume sa prirodnom obnovom (1000 i 9000)	8492,74	Čet.	555284,18
		Lišč.	132156,8
		Ukupno	687440,98
Visoke degradirane šume (2000)	151,96	Čet.	115,08
		Lišč.	3577,72
		Ukupno	3692,8
Šumske kulture (3000)	400,89	Čet.	3471,45
		Lišč.	1368,4
		Ukupno	4839,85
Izdanačke šume (4000)	1053,43	Čet.	2,95
		Lišč.	8755,1
		Ukupno	8758,05
Sve šume	10099,02	Čet.	558873,66
		Lišč.	145858,02
		Ukupno	704731,68

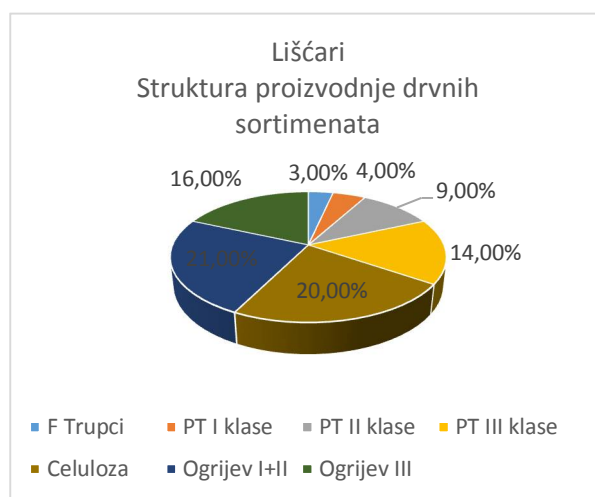
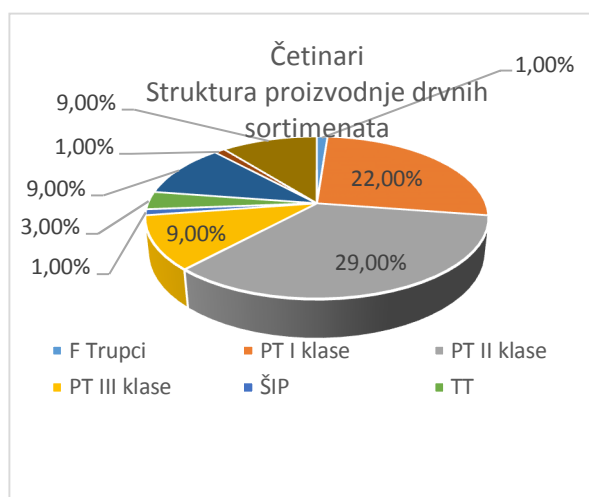

9. PLAN PROIZVODNJE ŠUMSKIH DRVNIH SORTIMENATA

Obim i struktura planirane proizvodnje šumskih drvnih sortimenata se temelji na planiranom obimu i strukturi sječe drvne mase i kvalitetnoj tehničkoj procjeni drvne mase. Asortiman je obrađen po kategorijama šuma za šumskogospodarsko područje, za područje gospodarskih jedinica i za područje općina, na osnovu plana sječa za deset godina. U narednom pogledu dat je prikaz drvnih sortimenata po vrstama drveća ukupno za četinare i ukupno za lišćare, te procentualno učešće drvnih sortimenata na bazi krupnog drveta za sve šume ŠPP-a.

Sve šume (1000,9100,2000,3000,4000) ŠGP "Gornjebosansko"-dio

Vrsta sortimenta	četinari			lišćari			ukupno	
	za 10 god	godišnje	%	za 10 god	godišnje	%	za 10 god	%
	m3			m3			m3	
F Trupci	4699	470	1	3666	367	3	8365	1
PT I klase	121865	12187	22	6382	638	4	128247	18
PT II klase	163890	16389	29	13707	1371	9	177597	25
PT III klase	48274	4827	9	20408	2041	14	68682	10
Trupci	338728	33873	61	44163	4416	30	382891	54
ŠIP	5919	592	1	0	0	0	5919	1
TT	17221	1722	3	0	0	0	17221	2
Obla građa	48058	4806	9	0	0	0	48058	7
Sitno TD	4259	426	1	0	0	0	4259	1
Ostala oblovina	75457	7546	14	0	0	0	75457	11
Ukupno	414185	41418	74	44163	4416	30	458348	65
Celuloza	48572	4857	9	29088	2909	20	77660	11
Ogrijev I+II	1149	115	0	30482	3048	21	31631	4
Ogrijev III	1716	172	0	23476	2348	16	25192	4
Prostorno drvo	51437	5144	9	83046	8305	57	134483	19
Neto sortimenti	465622	46562	83	127209	12721	87	592831	84
Otpadak	93252	9325	17	18649	1865	13	111901	16
Ukupno	558874	55887	100	145858	14586	100	704732	100

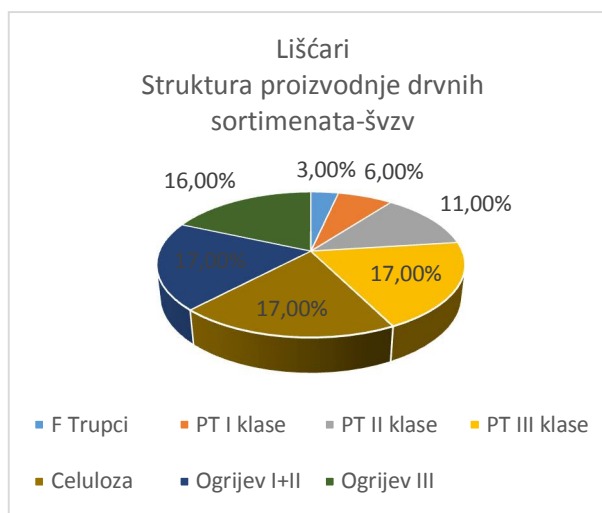
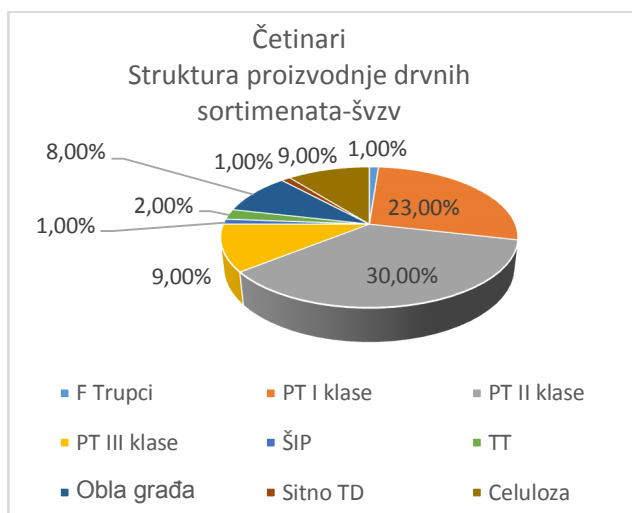

Ako izdvojimo samo šume visoke zaštitne vrijednosti, odnosno kategoriju 9100, to bi bilo:

Sve šume sa posebnim ograničenjima u gospodarenju ŠGP

Vrsta sortimenta	četinari			lišćari			ukupno	
	za 10 god	godišnje	%	za 10 god	godišnje	%	za 10 god	%
	m3			m3			m3	
F Trupci	165	16	1	68	7	3	233	2
PT I klase	4269	427	23	120	12	6	4389	11
PT II klase	5622	562	30	238	24	11	5860	18
PT III klase	1679	168	9	358	36	17	2037	13
Trupci	11735	1173	62	783	78	36	12518	44
ŠIP	203	20	1	0	0	0	203	0
TT	455	45	2	0	0	0	455	1
Obla građa	1499	150	8	0	0	0	1499	3
Sitno TD	139	14	1	0	0	0	139	0
Ostala oblovina	2296	230	12	0	0	0	2296	4
Ukupno	14031	1403	74	783	78	36	14814	48
Celuloza	1609	161	9	373	37	17	1982	15
Ogrijev I+II	37	4	0	370	37	17	407	12
Ogrijev III	55	5	0	337	34	16	392	10
Prostorno drvo	1701	170	9	1080	108	50	2781	38
Neto sortimenti	15732	1573	83	1864	186	87	17596	86
Otpadak	3138	314	17	287	29	13	3425	14
Ukupno	18870	1887	10	2150	215	10	21020	100

 Kantonalno javno preduzeće za gospodarenje državnim šumama „Sarajevo – šume“ d.o.o. Sarajevo	Šumskogospodarska osnova ŠGP „Gornjebosansko“-dio -Skraćena verzija-	Period važnosti: 01.01.2013.- 31.12.2022.
---	---	--

10. PLAN ŠUMSKO UZGOJNIH RADOVA

Plan šumsko-uzgojnih radova u gospodarenju šumama i šumskim zemljištima, određuje se na

osnovu stanja šuma, ekološko-proizvodnih potencijala ŠGP-a, utvrđenih proizvodno-tehničkih

ciljeva, utvrđenih sistema gospodarenja i realnih ekonomskih mogućnosti subjekta gospodarenja za realizaciju utvrđenog plana. Plan uzgajanja šuma u okviru ŠGO se bavi pitanjima osnivanja, njegom i podmlađivanjem šumskih sastojina s ciljem optimalnog i trajnog ispunjenja gospodarskih i općekorisnih funkcija šuma.

- **Obaveze održavanja postojećeg stanja i unapređenja dinamike podmlađivanja šuma**

(obavezna biološka obnova šuma):

Pripremni radovi na obnovi šuma

Sadnja i sjetva u sastojini

Popunjavanje u sastojini

Njega podmlatka i mladika

Čišćenje sastojina

Ostali radovi (njega kultura)

- **Unapređivanje postojećeg stanja šuma i šumskih zemljišta**

Pripremni radovi u sastojini

Rekonstrukcija

Resurekcija

Konverzija

Pošumljavanje

Sanacija

Popunjavanje

Podizanje i njega novopodignutih kultura.

Vrsta radova	Površina (ha)	
	pošum.	njega
Pošumljavanje i njega unutar visokih šuma (jednostavna reprodukcija)	243,75	673,98
Pošumljavanje i njega unutar visokih šuma (unapređenje stanja šuma)	51,25	47,44
Pošumljavanje i njega u degradiranim visokim šumama (unapređenje stanja šuma)	12,54	12,66
Njega kultura (jednostavna reprodukcija)	76,23	
Pošumljavanje i njega u izdanačkim šumama (unapređenje stanja šuma)	58,16	191,53
Pošumljavanje goleti (unapređivanje stanja šuma)	43,34	
Pošumljavanje u okviru vodozaštitnih zona - jednostavna reprodukcija	6,57	33,75

 <p>Kantonalno javno preduzeće za gospodarenje državnim šumama „Sarajevo – šume“ d.o.o.Sarajevo</p>	<p>Šumskogospodarska osnova ŠGP „Gornjebosansko“-dio -Skrraćena verzija-</p>	<p>Period važnosti: 01.01.2013.- 31.12.2022.</p>
--	--	--

11. PLAN ZAŠTITE ŠUMA

Plan zaštite šuma u okviru izrade šumskogospodarske osnove izrađuje se za šumskogospodarsko područje kao cjelinu. Uređen je na osnovu dosadašnje Zakonske legistative ,Metodologije izrade šumskoprivrednih osnova za šume u društvenoj svojini i Pravilnikom o elementima za izradu šumskogospodarskih osnova.

“Faktori koji negativno djeluju na opstanak šuma nisu vremenski niti prostorno ograničeni, te se ni borba protiv njih ne treba ograničiti samo na mjere koje propisuje Š.G.O. nego to mora biti kontinuirana aktivnost u procesu gospodarenja šumama u vidu integralne zaštite šuma”.

Planom zaštite šuma za naredni uređajni period utvrđuju se štetočine-uzročnici bolesti i drugi štetni faktori od značaja za zdravstveno stanje i stepen oštećenosti šuma, mjere koje će se provoditi u cilju zaštite šuma i šumskih zasada, te uslovi koji će se osigurati za njegovo izvršenje.

Prema tome plan zaštite šuma šumskogospodarskog područja sastoji se iz dva dijela i to:

- **Općeg dijela**, u kojem se daje kratak opis pojedinih štetočina, uzročnika bolesti i ostalih

štetnih faktora koji negativno utječu na šumske ekosisteme i mogu se pojaviti u sadašnjim ili izmijenjenim uslovima klime i okruženja.

- **Posebnog (specijalnog) dijela**, u kojem se preporučuju mjere zaštite pojedinih gospodarskih vrsta drveća u sklopu kategorija šuma, od faktora navedenih u općem dijelu, ukoliko se utvrdi da su štete takvog obima, da su potrebne intenzivnije preventivne ili eventualno hitne represivne mjere zaštite u sprečavanju njihovog daljeg razvoja i saniranju posljedica koje su izazvale u šumama i na šumskim zemljištima.

Zaštita šuma predstavlja prije svega izuzetno složenu oblast gospodarenja koja zahtijeva konstantno provođenje preventivnih i represivnih mjera ka unapređenju produkcionih potencijala šuma na širokom prostoru, obuhvatajući mnogostruke štetne činioce, abiotske i biotske prirode uz istovremeno sprečavanje ulančavanja primarnih i sekundarnih štetnika u šumi i okolini šume.

11.1 Mjere za održavanje i poboljšanje biodiverziteta i ostalih ekoloških i socijalnih funkcija šuma

Osim planova sječa, uzgoja i zaštite šuma, iskorištavanja šuma, investicionih ulaganja i finansijskog plana, koji su sastavni dio svake šumskogospodarske osnove, članom 32 stav 4, i članom 57 Pravilnika o elementima za izradu šumskogospodarske osnove ("Sl. Novine FBiH", broj 60/02 od 02.12.2002. godine) naglašeno je između ostalog, da se predvide mjere na održanju i očuvanju biodiverziteta i ostalih ekoloških i socijalnih funkcija šuma. U svim planovima ove osnove osvrnuli smo se na mjere za očuvanje biodiverziteta koji respektivno predviđaju zaštitne i druge mjere zabrane sječe ugroženog drveća i grmlja (čl. 36 ZOŠ-a) i korištenja ugroženih biljnih vrsta u planu korištenja sekundarnih šumskih proizvoda (čl. 12 Pravilnika o uzgoju, iskorištavanju, sakupljanju i prometu sekundarnih šumskih proizvoda) zaštiti hidropotencijala i šumskog zemljišta prilikom procesa iskorištavanja šuma , pravilnom

 Kantonalno javno preduzeće za gospodarenje državnim šumama „Sarajevo – šume“ d.o.o. Sarajevo	Šumskogospodarska osnova ŠGP „Gornjebosansko“-dio -Skraćena verzija-	Period važnosti: 01.01.2013.- 31.12.2022.
---	---	--

izboru vrsta drveća, racionalnom planiranju količine i dinamike sječa i adekvatnoj primjeni tehnologije u iskorišćavanju šuma.

12. PLAN INVESTICIJA

Za realizaciju planova ŠGO potrebno je obezbijediti finansijska sredstva za biološku obnovu šuma kao i za tehničko opremanje, te ostala ulaganja investicijskog karaktera koja se prema čl. 58 važećeg Pravilnika o elementima ŠGO utvrđuju za šumskogospodarsko područje kao sumar potrebnih ulaganja za realizaciju planova ŠGO i sadržava:

- plan izgradnje i rekonstrukcije šumskih puteva,
- plan izgradnje ostalih objekata potrebnih za gospodarenje šumama,
- plan nabavki mehanizacije i druge opreme investicijskog karaktera,
- plan ostalih investicijskih ulaganja.

Polazeći od postojećeg stanja i potreba za proširenjem objekata i sredstava rada kao i zakonskih propisa za naredno uređajno razdoblje u okviru ovoga plana predviđa se sljedeće:

12.1. Plan izgradnje i rekonstrukcije šumskih puteva

Od stepena otvorenosti područja, ovisi uspješna realizacija provođenja planova ŠGO, te se za

naredno uređajno razdoblje planira izgradnja novih i rekonstrukcija postojećih puteva. Pored važnosti koju putna mreža ima u gospodarenju šumama tu je i navedena socijalna funkcija, jer

putevi pored otvaranja šuma i šumskih tala povezuju mnoga seoska naselja i uključuju ih u globalnu mrežu prometnica. Dužina novoplaniranih i puteva predviđenih za rekonstrukciju ovisit će od veličine sredstava izdvojenih za biološku obnovu šuma.

Planirana saobraćajnica	Planirana dužina za izgradnju (km)	Odjeli koji se otvaraju izgradnjom saobraćajnice
GJ "Kaljina Bioštica"-dio Vrba	2,70	211,218/1,218/2
GJ "Kaljina Bioštica"-dio odjeli 192-	1,10	192,193
GJ"Kaljina Bioštica"-dio Gušte-	1,70	196-195
GJ "Kaljina Bioštica"-dio Podlipnik-	2,15	181-182
GJ "Gornja Ljubina" Povoča-Karaula	2,70	6,7,8,9
GJ "Gornja Ljubina" Ročište-Jelica	5,45	59,60,54,68
GJ "Gornja Ljubina" Buljetovina-	4,00	30,31,39,40,42
UKUPNO PLANIRANO	19,80	

Planirana otvorenost šuma ŠGP „Gornjebosansko“-dio sa planiranim saobraćajnicama na dan 01.01.2023.g

Gospodarska jedinica	Prod.otvorenost m ² /ha				Ukupna otvorenost m ² /ha
	Visoke šume	Izdanačke šume	Neproduktivno zemljište	Šume posebne namjene	
Kaljina Bioštica-dio	18,05	0	36,74	0	18,41
Gornja Ljubina	17,17	78,94	18,99	15,94	17,5
Donja Ljubina	8,35	19,94	13,43	0	11,22
Donja Misoča-dio	12,49	7,15	44,56	24,05	16,59

 Kantonalno javno preduzeće za gospodarenje državnim šumama „Sarajevo – šume“ d.o.o. Sarajevo	Šumskogospodarska osnova	Period važnosti:
	ŠGP „Gornjebosansko“-dio -Skraćena verzija-	01.01.2013.- 31.12.2022.

Gornja Misoča-dio	8	0	15,87	10,84	8,66
Donja Stavnja-dio	2,6	0,89	3,09	0	1,8
Donja Lepenica-dio	27,51	3,09	61,52	0	5,39
Krivaja-dio	12,73	0	0	73,91	10,13
Donja Stupčanica-	15,96	0	233,64	0	16,59
ŠGP	14,84	10,83	26,17	17,11	14,99

12.2 Plan izgradnje ostalih objekata

Obzirom na prioritete ulaganja u izvršenje planova osnove po drugim investicijskim ulaganjima sadašnje stanje gospodarskih objekata zadovoljava, te se za naredno uređajno razdoblje ne planiraju sredstva za gradnju novih objekata iz sredstava biološke obnove šuma.

12.3. Investicijska ulaganja u biološku obnovu šuma

Sredstva za biološku obnovu šuma obezbjeđuje korisnik državnih šuma za radove i opremu utvrđene člankom 15 Zakona o šumama u iznosu koji je predviđen ŠGO, a namjenska sredstva i njihovo korišćenje iz čl. 59 i čl.62 Zakona o šumama Kantona Sarajevo troše se po programu utroška koji na prijedlog Kantonalne uprave donosi Ministar, a Vlada kantona daje saglasnost.

Da bi se obezbijedio kontinuitet gospodarenja šumama, Zakon o šumama član 47. obvezuje gospodarska društva kojima je povjereno gospodarenje ovim nacionalnim resursom da obezbijedi

sredstva i provede aktivnosti na izvršenje slijedećih planova;

- Plana izgradnje šumskih kamionskih putova,
- Plana šumsko-uzgojnih radova,
- Plana korištenja sekundarnih šumskih proizvoda,
- Plana zaštite šuma
- Ostala ulaganja

Prema čl. 49 ZOŠ-a, a u vezi sa čl 60 korisnik državnih šuma dužan je plaćati naknadu u visini od 6 % ostvarenog prihoda od cijene drveta na panju i nedrvnih šumskih proizvoda, od kojih se 1 % uplaćuje u budžet Kantona i 5 % na račun općine na čijoj se teritoriji ostvaruje prihod i vode se kao namjenska sredstva navedena pod 6.4. iz kojih se finansira biološka **obnova šuma u obimu većem od predviđenog po ŠGO.**

Rekapitulacija planiranih investicijskih ulaganja	Ukupno za 10 godina KM	Prosječno godišnje KM
Izgradnja puteva	3280000	328000
Šumsko uzgojni radovi	3691732,92	369173,29
Zaštita šuma	85000	8500
Iskorištavanje šuma	735000	73500
Priprema proizvodnje	297000	29700
Građenje i transport	85000	8500
UKUPNO	8173732,92	817373,29

13. EKONOMSKO-FINANCIJSKA ANALIZA

	Kantonalno javno preduzeće za gospodarenje državnim šumama „Sarajevo – šume“ d.o.o.Sarajevo	Šumskogospodarska osnova ŠGP „Gornjebosansko“-dio -Skraćena verzija-	Period važnosti: 01.01.2013.- 31.12.2022.
--	--	---	--

Ekonomsko finansijska analiza gospodarenja šumama ima za cilj utvrđivanje mogućnosti realizacije planova predviđenih osnovom i iskazivanje finansijskih efekata provođenja osnove kao cjeline. Svaka ocjena realnosti planova je u potpunosti ovisna od realnosti ekonomsko finansijskog plana, tako da su iskazani pokazatelji zadatih ciljeva osnove okvir u kome bi se trebali realizatori kretati, ali i obaveza iz koje se ne bi smjelo odstupati u realizaciji.

Analiza sadrži slijedeće elemente:

- Formiranje ukupnog prihoda
- Poslovni rashodi po kategorijama
- Investiciona ulaganja
- Finansiranje
- Bilans poslovanja

13.1. Formiranje ukupnog prihoda

Projekcija ukupnog prihoda je određena na osnovu prosječne jednogodišnje proizvodnje drvnih sortimenata i prodajnih cijena sortimenata po važećem cjenovniku KJP "Sarajevo-šume" d.o.o Sarajevo.

Vrsta prihoda	Iznos KM
Prihod od prodaje šumskih drvnih proizvoda	6749054,57
Ostali prihodi	62000,00
UKUPNO	6811054,57

13.2. Troškovi poslovanja

Predviđeni-projektovani troškovi poslovanja realizatora ŠGO su direktno određeni sadržajem planova osnove, ali i mogućnostima i rješenjima u realizaciji tih planova od strane JKP-realizatora osnove. Troškovi poslovanja u 2012.god. pokazuju realne mogućnosti JKP u provođenju prethodnih planova osnove i mogu biti korisni orijentir u planiranju troškova poslovanja za naredni uređajni period.

Troškovi poslovanja u 2012.godini

r.br	Vrsta troškova	Godišnje (KM)	% u sumi
1	bruto plaće radnika	2133950	39,68
2	naknade troškova prijevoza, toplog obroka, regresa	385244	7,16
3	amortizacija stalnih sredstava	518480	9,64
4	troškovi sirovina, materijala, energenata i rez.dijelova	494555	9,2
5	transportne usluge, usluge održavanja	57871	1,08
6	bankarske usluge i troškovi osiguranja	9787	0,18
7	doprinosi, pomoć radnicima	107156	1,99
8	članirane, porezi i takse	14239	0,26
9	PTT usluge, komunalne usluge i registracije	4605	0,09

	Kantonalno javno preduzeće za gospodarenje državnim šumama „Sarajevo – šume“ d.o.o. Sarajevo	Šumskogospodarska osnova ŠGP „Gornjebosansko“-dio -Skrraćena verzija-	Period važnosti: 01.01.2013.- 31.12.2022.
--	--	--	--

10	usluge pošumljavanja, njege, pripreme i izrade ŠGP	0	0
11	usluge u šumarstvu: sječa i izvoz	436656	8,12
12	Ostali troškovi	49711	0,92
13	Putni troškovi i troškovi reprezentacije	0	0
14	Troškovi direkcije	1166090	21,68
15	Naknada za korištenje državnih šuma (čl 49 Zakona o šumama KS) u iznosu od 6% od cijene drva na panju	0	0
UKUPNI TROŠKOVI		5378344	100

13.3 Investicijska ulaganja

Planom investicija koji je pripremljen na temelju svih planova ove osnove su predviđene svrhe i sredstva koja će se izdvojiti kao investiciona ulaganja radi stvaranja preduslova za izvršenje planova u gospodarenju šumama ŠGP „Gornjebosansko“ za naredni uređajni period (2013.god.- 2022.god.).

Rekapitulacija planiranih investicijskih ulaganja	Ukupno za 10 godina KM	Prosječno godišnje KM
Izgradnja puteva	3280000	328000
Šumsko uzgojni radovi	3691732,92	369173,29
Zaštita šuma	85000	8500
Iskorištavanje šuma	735000	73500
Priprema proizvodnje	297000	29700
Građenje i transport	85000	8500
UKUPNO	8173732,92	817373,29

14. FINANSIRANJA

Finansiranje realizacije planova osnove kao planirana investiciona ulaganja će se obezbijediti iz ostvarenih prihoda, izdvojenih sredstava amortizacije osnovnih sredstava i ostvarene dobiti.

15. BILANS POSLOVANJA

Upotrebom planiranih prihoda i rashoda se može procijeniti očekivani finansijski rezultat.

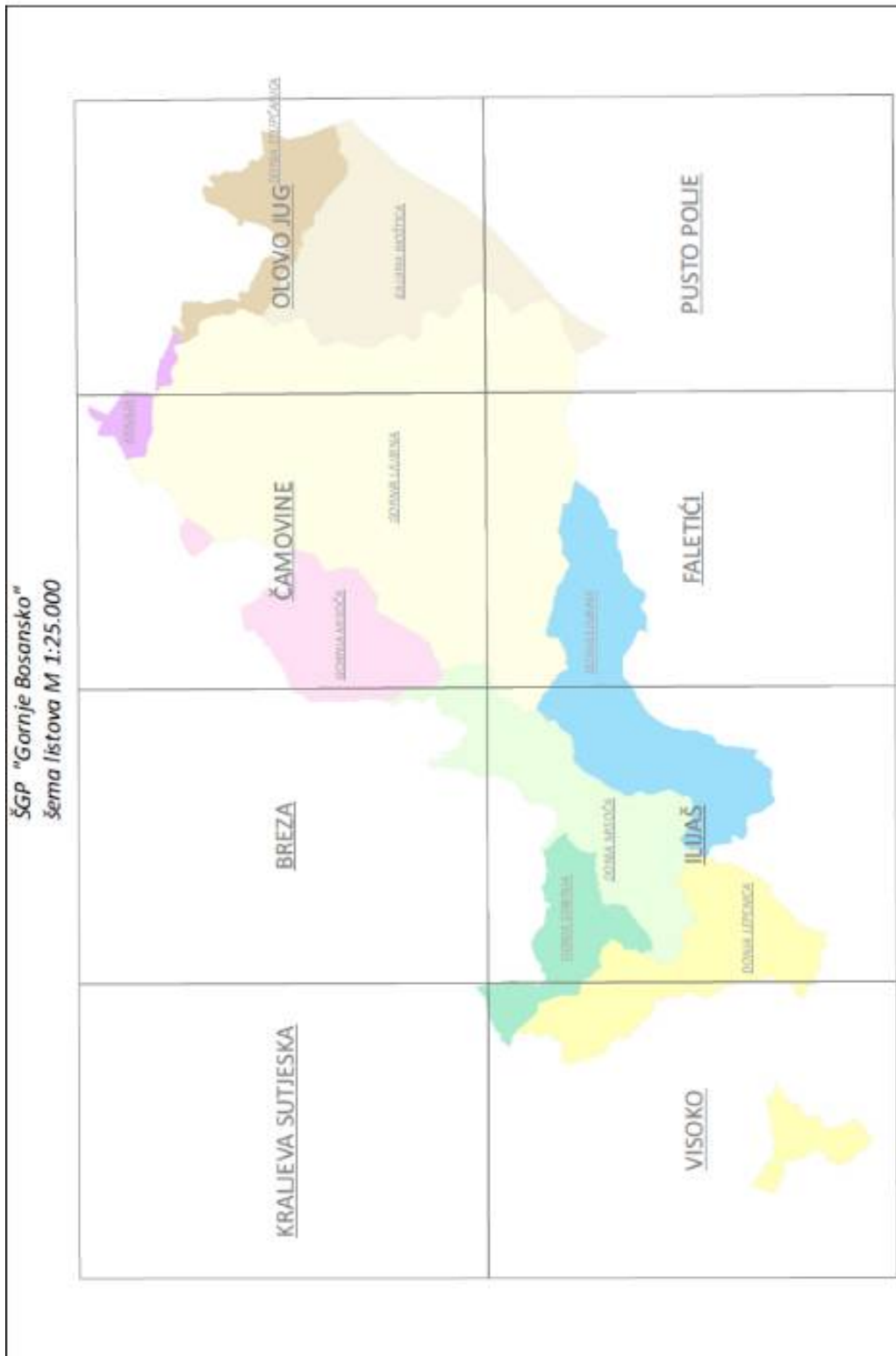
Ukupni godišnji prihod	6.749.054,57 KM
Ukupni godišnji rashod	6.515.431,00 KM
Razlika-Dobit/Gubitak	233.623,57 KM
Porez na dobit (11%)	25.698,59 KM
Čista dobit	207.924,98 KM

 Kantonalno javno preduzeće za gospodarenje državnim šumama „Sarajevo – šume“ d.o.o.Sarajevo	Šumskogospodarska osnova ŠGP „Gornjebosansko“-dio -Skraćena verzija-	Period važnosti: 01.01.2013.- 31.12.2022.
---	---	--

Očekivana dobit se može promijeniti što uveliko zavisi od realizatora osnove KJP „Sarajevo-šume“ d.o.o Sarajevo kao i uslova – poslovnog ambijenta u toku uređajnog perioda (primjene ŠGO). Raspored dobiti će svojom odlukom odrediti KJP „Sarajevo-šume“, a predviđena investiciona ulaganja bi trebala predstavljati prioritet, jer su pretpostavka za ostvarivanje pozitivnih rezultata i realizaciju osnove u potpunosti. Prema navedenom , može se konstatovati da se realizacijom planova osnove mogu očekivati pozitivni finansijski rezultati.

ŠGP „GORNJEBOSANSKO“-dio
GJ „ Kaljina Bioštica“-dio, „Gornja Ljubina“, „Donja Ljubina“, „Donja Misoča“-dio,
„Gornja Misoča“-dio, „Donja Stavnja“-dio, „Donja Lepenica“-dio, „Krivaja“-dio, „Donja
Stupčanica“-dio

Broj: 07-07-26-20420-8/13
Sarajevo, 26.12.2014. godine

Na osnovu člana 9. stav 3. Zakona o šumama Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj:5/13), Ministarstvo privrede d a j e

ODOBRENJE

na Šumskoprivrednu osnovu za „Gornjebosansko - dio“ šumskoprivredno područje

1. Odobrava se Šumskoprivredna osnova za „Gornjebosansko - dio“ šumskoprivredno područje.
2. Period važnosti Šumskoprivredne osnove je od 01.01.2013. do 31.12.2022. godine.
3. Ovo Odobrenje sastavni je dio Šumskoprivredne osnove za „Gornjebosansko“ - dio šumskoprivredno područje.

Obrazloženje

Nakon što je KJP „Sarajevo-šume“ d.o.o. Sarajevo potpisalo Ugovor broj 0303-151-32/11 od 24.08.2011. godine, o pružanju usluga izrade Šumskoprivredne osnove za ŠPP „Gornjebosansko“-dio i ŠPP „Olovsko“- dio, sa JP „Bosanskohercegovačke šume“ Sarajevo, Uprava za šumarstvo je započela aktivnosti predviđene tada važećom Uredbom o šumama („Službene novine Federacije BiH“, broj 83/09).

Na osnovu člana 3. stav 10. Uredbe o šumama, Ministarstvo privrede Kantona Sarajevo – Uprava za šumarstvo je donijelo Odluku broj: 07-07-14-31137/11 od 02.11.2011. godine o postupku javne nabavke za izbor organa koji će vršiti nadzor nad izradom Šumskoprivredne osnove za ŠPP „Gornjebosansko“- dio i ŠPP „Olovsko“- dio. Nakon što je presudom Ustavnog suda Federacije BiH Uredba o šumama stavljena van snage 06.12.2011. godine, navedeni postupak je poništen.

Šumskoprivredna osnova za oba pomenuta područja je izrađena kao jedna, pod nazivom ŠPO „Gornjebosansko“- dio. KJP „Sarajevo-šume“ d.o.o Sarajevo je dopisom broj: 0103-1364-3/13 od 15.07.2013. godine dostavilo Ministarstvu privrede - Uprava za šumarstvo izrađenu Šumskoprivrednu osnovu za ŠPP „Gornjebosansko“- dio, radi izdavanja saglasnosti.

U skladu sa članom 9. stav 6. Zakona o šumama Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj 5/13), Ministarstvo privrede Kantona Sarajevo – Uprava za šumarstvo je donijelo Odluku broj: 07-07-05-22818/13 od 04.09.2013. godine o pokretanju postupka javne nabavke za izbor organa koji će vršiti nadzor nad izradom Šumskoprivredne osnove za ŠPP „Gornjebosansko“-dio.

Nadzor nad izradom osnove je vršilo preduzeće „Wald-Projekt“ d.o.o. Bosanska Krupa, koje je Izvještaj o vršenju nadzora nad izradom osnove dostavilo u ugovorenom roku do 31.12.2013. godine. U izvještaju je konstatovano da je stanje šuma i šumskih zemljišta u doba uređivanja

web: <http://mp.ks.gov.ba>
e-mail: mp@mp.ks.gov.ba
Tel: + 387 (0) 33 562-121, + 387 (0) 33 562-122
Fax: + 387 (0) 33 562-226
Sarajevo, Reisa Džemaludina Čauševića 1

utvrđeno na taksacijskim elementima zadovoljavajuće tačnosti, bez potrebe ponovnog premjera i da se snimljeni podaci mogu koristiti za izradu šumskoprivredne osnove za ŠPP „Gornjebosansko“-dio.

Ministar privrede Kantona Sarajevo je donio Rješenje broj: 07-06-26-1096/14 od 15.01.2014. godine, kojim je imenovao Stručnu komisiju za pregled i davanje prijedloga za izdavanje saglasnosti na šumskoprivrednu osnovu.

Stručna komisija je, nakon detaljne analize šumskoprivredne osnove, dala određene primjedbe i sugestije za korekciju osnove. Primjedbe su se odnosile na površine šuma i šumskih zemljišta i analizu i ocjenu gospodarenja šumama u prethodnom uređajnom periodu. Izvođač radova na izradi šumskoprivredne osnove je na osnovu primjedbi i sugestija Stručne komisije izvršio potrebne ispravke i dopune osnove, te je ista ponovo dostavljena Upravi za šumarstvo.

Ponovnim pregledom šumskoprivredne osnove Stručna komisija je konstatovala da predmetna šumskoprivredna osnova sadrži sve potrebne elemente i da je urađena u skladu sa odredbama Pravilnika o elementima za izradu, postupku donošenja i revizije šumske privrednih osnova (“Službene novine Kantona Sarajevo” broj 19/14), te je dala prijedlog Upravi za šumarstvo za njeno usvajanje. Općinska vijeća Ilijaša, Vogošće i Ilidže su također dostavila mišljenja na šumskoprivrednu osnovu za ŠPP “Gornjebosansko“- dio.

Šumskoprivredna osnova za ŠPP “Gornjebosansko“- dio za period važnosti 01.01.2013. do 31.12.2022. godine izrađena je u dvije knjige. U knjizi I obrađena su poglavlja I – Uvod, II Stanje šuma i šumskih zemljišta u doba uređivanja i III – Analiza i ocjena dosadašnjeg gospodarenja šumama na 310 stranica, a u knjizi II obrađena su poglavlja IV – Planovi gospodarenja šumama za naredni uređajni period i V – Ekonomsko finansijska analiza na 214 stranica i izrađena je u 3 (tri) primjerka, od kojih se 2 (dva) čuvaju u Ministarstvu privrede kantona Sarajevo – Uprava za šumarstvo, a jedan (1) primjerak u KJP „Sarajevo-šume“ d.o.o. Sarajevo.

Na osnovu prethodno navedenog dato je odobrenje kao u dispozitivu.

MINISTAR

Mr. sc. Emir Hrenovica

Dostavljeno:

1. KJP „Sarajevo-šume“ d.o.o Sarajevo,
2. Evidenciji (x2),
3. Arhivi.

web: <http://mp.ks.gov.ba>
e-mail: mp@mp.ks.gov.ba
Tel: + 387 (0) 33 562-121, + 387 (0) 33 562-122
Fax: + 387 (0) 33 562-226
Sarajevo, Reisa Džemaludina Čauševića 1

